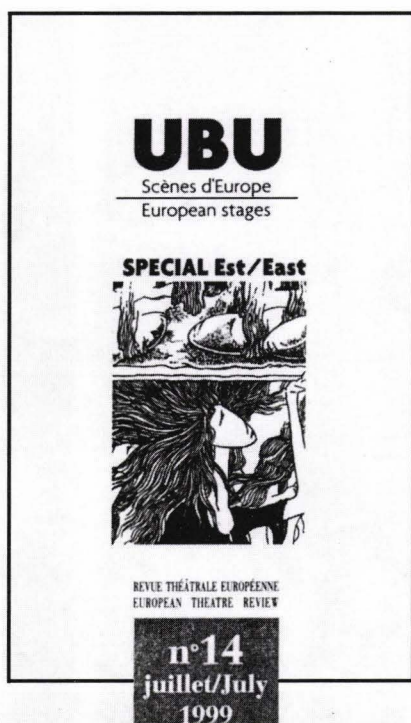

Ubu – Scènes d'Europe

Există, în peisajul revistelor de teatru, o publicație care este mai mult decât utilă celor lipsiți de posibilitatea de a fi la curent cu evoluția artei dramatice prin vizionarea spectacolelor unor mari regizori ori prin participarea la festivaluri importante. Revista trimestri-

ală „UBU (Scènes d'Europe)”, editată în franceză și engleză, reflectă fenomenul teatral din Europa, prezentând, în cronici, reportaje, eseuri, tot ceea ce e relevant în domeniu. Această publicație pariziană de anvergură internațională, condusă de doi prestigioși oameni de teatru (Gilles Costaz și Chantal Boiron), apare, din 1996, sub egida APITE (Asociația pentru informare teatrală în Europa), cu sprijinul mai multor foruri și organisme (Direcția Teatrului și a Spectacolelor, Convenția Teatrală Europeană, Ministerul Afacerilor Externe și Departamentul Afacerilor Internaționale din Ministerul Culturii francez etc.)

Structura revistei cunoaște puține variații: o rubrică destinată prezentării vieții teatrale dintr-un mare oraș european (până acum: Tbilisi, Geneva, Moscova, Napoli, Lisabona, Barcelona, Helsinki, Londra, Istanbul, Amsterdam, Varșovia, printre altele)

și un „dosar” tematic consacrat diverselor aspecte teatrale (*Memoria teatrului, Noile chipuri ale regiei de azi, Dramaturgia, Spațiul reprezentării-coregrafia, Masca în teatrul de azi*) ori problematicilor politice (68/89/98 – *metafora cifrelor, Special Berlin, Teatrul în Balcani*). În fiecare număr este prezentat câte un dramaturg contemporan, cu un extras dintr-o piesă (între numele mai cunoscute: José Sanchis Sinisterra, Sebastian Barry, Mihail Ugarov, Xavier Dürringer, Daniela Fischerová, Lothar Trolle, Dea Loher, dar și românul Ion Omescu, plecat de multă vreme din țară și trecut în neființă). O consistentă rubrică se intitulează „Imagini” și conține relatări despre cele mai importante evenimente teatrale de pe cuprinsul Europei, fie că e vorba de festivaluri cu tradiție (Avignon, Taormina, Saint-Nazaire, Nancy, Amsterdam etc.) ori de recente festivaluri din Europa centrală (Torun/Polonia, Nitra/Slovia, Plzen/Cehia) sau din cea estică (Bienala Teatrului „Eugène Ionesco” de la Chișinău, festivalurile de la Istanbul și Budapesta), precum și cronici la spectacolele unor mari regizori sau ale unor tineri creatori (Eugenio Barba, Anatoli Vasiliev, Valeri Fokin, Otomar Krejca, Eimuntas Nekrošius, Robert Sturua, Oskaras Nekrošius, Petr Lebl, J.A. Pitinsky, Krystian Lupa, Robert Alföldi, Sebastian Horvat, Olivier Py, Stanislas Nordoy, Bruno Meyssat, Margarita Mladenova, Ivan Dobcev ș.a.). Extrem de incitante sunt dezbaterile revistei în cadrul unor întâlniri itinerante, în diverse țări europene. Intitulate *Colocviile UBU*, asemenea lucrări au avut loc cu prilejul unor festivaluri (Avignon, Amsterdam, Plzen, Varna), când s-a conturat o serie de preocupări și aspecte comune celor ce lucrează în domeniu: existența unei solidarități culturale europene prin „internaționalizarea” festivalurilor, dar cu păstrarea diferentelor etnico-identitare în cultură; necesitatea stabilirii de legături între artiștii din diverse țări, prin crearea de rețele profesionale; rolul școlilor de teatru și al atelierelor de creație în vitalizarea artei dramatice; atragerea de finanțe europene, mai ales de către artiștii independenți și de companiile mici, care nu au alt sprijin financiar. Indiferent de situarea artiștilor în vestul, centrul

sau estul Europei, problemele prezente sunt aceleași: subvențiile minime și tendința de a se reduce bugetul alocat culturii; criza teatrului (instituțională, dar și artistică) ori a noii dramaturgii; concurența teatrului de către alte arte. Interesante sunt și chestiunile legate de Noul teatru și tânăra critică, de rolul și soarta publicațiilor de specialitate – dezbateri prezentate pe larg în paginile revistei. „UBU” mai conține agenda evenimentelor teatrale desfășurate deja sau care vor avea loc în spațiul european, precum și consemnarea altor informații de gen. Colaboratorii acestei excelente reviste sunt critici de teatru, corespondenți din multe zone ale Europei.

Pentru oamenii de teatru români, existența acestei publicații europene este un prilej deopotrivă de bucurie și de întristare: bucurie, pentru că „UBU” suplinește un gol informativ îngrijorător; întristare, pentru că lipsește orice referire la teatrul românesc – mai ales în numărul special dedicat Estului. În acest număr, importante pagini sunt consacrate teatrului ungar, polonez, iugoslav, basarabean, turc, sloven, albanez etc., dar nu apare nici un cuvânt despre arta dramatică românească, apreciată și cunoscută peste hotare, îndeosebi prin regizorii care lucrează în străinătate (Silviu Purcărete, Cătălina Buzoianu, Tompa Gábor) ori prin trupele ce s-au impus în diverse festivaluri și turnee (Teatrul Național din Craiova, Teatrul „Bulandra” etc.). Această omisiune este cât se poate de regretabilă pentru teatrul nostru și ea nu reflectă atât dezinteresul occidentalilor pentru mișcarea artistică românească (de vreme ce personalități teatrale de la noi lucrează în, sau conduc chiar instituții în străinătate), cât dezinteresul nostru față de atenția vesticilor, nepăsarea și lenea autohtone fiind suverane. Neinvitarea criticilor străini, de la publicații importante, la numeroasele festivaluri (cu participare internațională) de la noi are ca rezultat, iată, această „ieșire din cărți”. Gratulată în țară cu epitete superlative, teatrul românesc se vede izolat și nebăgat în seamă de instanțele critice europene.

Mioara Adina Avram